

Onderwerp

Eerste wijziging Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Geldrop-Mierlo 2018

Beslispunt

1. De eerste wijziging Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Geldrop-Mierlo 2018 vast te stellen met terugwerkende kracht per 1 januari 2022.

Inleiding

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering 2021 in werking getreden. Een van de taken die het college heeft gekregen, is het financieel ontzorgen van de bijstandsgerechtigde statushouder. Het financieel ontzorgen betekent dat het college het beheer van inkomsten en uitgaven gedeeltelijk uit handen neemt voor de duur van de eerste zes maanden dat een statushouder in de gemeente woont. Het college dient de huur, gas-water-licht en verplichte zorgverzekering (artikel 56a lid 2 Participatiewet) door te betalen vanuit de uitkering die de statushouder ontvangt op basis van de Participatiewet.

Het doel van het verplicht ontzorgen is:

1. Het bevorderen van het inburgeringsproces;
2. Het bevorderen van de arbeidsdeelname;
3. Het voorkomen van schuldenproblematiek.

Daarnaast biedt het college de statushouder een cursus aan en persoonlijke begeleiding om zo te werken aan de financiële zelfredzaamheid van de statushouder. Hierbij werken we samen met het vluchtelingenwerk van LEVgroep.

Afstemmingsverordening

De inburgeringsplichtige asielstatushouder is verplicht aan 'ontzorgen' mee te werken, wat ook betekent dat hij het college moet machtigen om namens hem betalingen te verrichten. Als de asielstatushouder niet meewerkt aan het verplichte 'ontzorgen' en bijvoorbeeld weigert een machtiging te ondertekenen, dan moet het college de bijstandsuitkering verlagen met toepassing van de afstemmingsverordening (artikel 18 lid 2 Participatiewet). Dit kan alleen als deze voorziet in een verlaging wegens het niet nakomen van de 'ontzorgingsplicht'.

Voor het geval dat een statushouder weigert mee te werken aan het financieel ontzorgen, dient er daarom een toevoeging te komen in de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Geldrop-Mierlo 2018. Dit is verder uitgewerkt in het bijgevoegde advies van Schulink.

In de afstemmingsverordening komt met deze wijziging de toevoeging dat wanneer een statushouder niet meewerkt aan het financieel ontzorgen, er de mogelijkheid is om de bijstandsuitkering voor één maand met 10% te verlagen.

Wat willen we bereiken

De afstemmingsverordening dient te worden aangepast zodat er in (exceptionele) gevallen de mogelijkheid is om door middel van verlaging van de bijstand een statushouder te bewegen om mee te werken aan het financieel ontzorgen.

Argumenten

1.1 Het wijzigen van de Afstemmingsverordening sluit aan bij de landelijke wetgeving;

Door nieuwe bepaling in artikel 18 lid 2 van de Participatiewet is het van belang dat de gemeenteraad de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Geldrop-Mierlo 2018 aanpast. De Afstemmingsverordening moet in lijn zijn met landelijke wetgeving.

De statushouder is op grond van artikel 56a Participatiewet verplicht om mee te werken aan het ontzorgen. Weigert de statushouder mee te werken dan moet het college de bijstand verlagen met toepassing van de Afstemmingsverordening (artikel 18 lid 2 Participatiewet). Dit kan alleen wanneer de Afstemmingsverordening voorziet in een verlaging wegens het niet nakomen van de ontzorgingsplicht.

1.2 De verordening wordt gelijk in de zeven deelnemende gemeenten;

Net als het visiedocument, het implementatieplan en de beleidsregels inburgering is ook de wijziging van de Afstemmingsverordening samen met de zeven deelnemende gemeenten aan de arbeidsmarktregio opgesteld. Hierdoor gaat het lokale veld, met als middelpunt de drie trajectregisseurs van Helmond, Geldrop-Mierlo en de vijf Peelgemeenten, op eenzelfde wijze werken.

1.3 De Regionale Cliëntenraad Helmond-de Peel heeft positief advies gegeven;

De regionale cliëntenraad van de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel heeft in de vergadering van 27 oktober 2021 unaniem positief geadviseerd over de verordening, zie hiervoor ook het advies dat is bijgevoegd.

Kanttekeningen

1.1 Het verlagen van de bijstand kan leiden tot financiële problemen.

Wanneer een statushouder niet meewerkt met het verplichte ontzorgen is er de mogelijkheid om de bijstand te verlagen. Aangezien vanuit de meeste asielstatushouders van een Participatiewet-uitkering op bijstandsniveau leven, kan dit al snel tot financiële problemen leiden. We gaan er evenwel van uit dat door goede communicatie en begeleiding, het weigeren van medewerking een uitzondering zal zijn. Het opleggen van de boete is een 'ultimum remedium'; het feit dat de mogelijkheid tot het opleggen van een boete bestaat, zal er naar verwachting toe leiden dat mensen er alsnog voor kiezen mee te werken.

Wanneer er alsnog tot verlagen van de bijstandsuitkering wordt overgegaan, wordt er samen met de statushouder, maatschappelijke begeleiding en door middel van de budgetcursus gekeken hoe de financiën van de desbetreffende statushouder in evenwicht gehouden kunnen worden.

Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

1.2 Dit voorstel gaat met terugwerkende kracht in op 1 januari 2022.

De verordening treedt in werking met terugwerkende kracht op 1 januari 2022. De wijziging zorgt ervoor dat het college een uitkering kan verlagen wanneer een statushouder niet meewerkt aan de verplichte ontzorging. De verwachting is dat in de periode dat de verordening niet van kracht is, er geen gevallen komen waarbij de verlaging noodzakelijk is. Mocht dat wel het geval zijn, dan kan de verlaging op dat moment nog niet worden geëffectueerd. Nadat het raadsbesluit is genomen, zou dat dus met terugwerkende kracht alsnog wel kunnen.

Wat gaan we daarvoor doen

Wij zullen deze eerste wijziging van de Afstemmingsverordening op de voorgeschreven wijze (via Daadkracht) bekend maken. De verplichting van het ontzorgen zal vervolgens met iedere individuele statushouder worden gecommuniceerd zodra deze een bijstandsaanvraag doet.

Uitvoering van de verlaging van de bijstand met betrekking tot ontzorgen ligt bij Senzer. Wij zullen Senzer daarom informeren over deze wijziging.

Wat mag het kosten

Het vaststellen van de wijziging van de Afstemmingsverordening leidt niet tot extra kosten.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing

Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlagen:

- Bijlage 1: Concept-raadsbesluit Eerste wijziging Afstemmingsverordening participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Geldrop-Mierlo 2018
- Bijlage 2: Positief advies Regionale Cliëntenraad

Geldrop, 18 januari 2022

N.J.H. Schellens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester